

מלחמת חרבות ברזל הטיפול החשבונאי במענקים ובפיצויים בגין מלחמת חרבות ברזל בדוחות הכספיים לשנת 2023

שלום לכולם,

מלחמת "חרבות ברזל", שהחלה ב-7 באוקטובר 2023, פגעה באופן ישיר ו/או עקיף במספר רב של עסקים ברחבי המדינה.

במסגרת הסיוע הממשלתי לעסקים שנפגעו מהמלחמה פורסמו מספר מסלולים לפיצוי עסקים שנגרם להם נזק כלכלי עקב המלחמה, והם רשאים להגיש תביעת פיצוי לרשות המסים באחד מהמסלולים שנקבעו בחוק/בתקנות, בהתאם לתנאים בכל מסלול.

מטרת תקשור זה הינה להבהיר את אופן הטיפול החשבונאי במענקים ופיצויים שמתקבלים מהמדינה בגין מלחמת חרבות ברזל בדוחות הכספיים לשנת 2023.

רקע חשבונאי

IAS 20 "הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי" (להלן: "התקן") קובע כי מענקים ממשלתיים, לרבות מענקים לא כספיים לפי שווי הוגן, לא יוכרו לפני שקיים **ביטחון סביר** ש:
א. הישות תציית לתנאים שנלווים אליהם; וכן
ב. המענקים יתקבלו.

בהתאם לפרשנות הרווחת, סף ההכרה "ביטחון סביר" (reasonable assurance) הינו סף גבוה יותר מאשר "צפוי" (probable) (יותר סביר מאשר לא) ודורש סבירות של לפחות 70%.
כמו כן, על מנת שניתן יהיה לקבוע שקיים ביטחון סביר שהישות תציית לתנאי המענק, התנאים לקבלת המענק חייבים להיות מאושרים בחוק/בתקנות עד לתום תקופת הדיווח. אישורם לאחר תום תקופת הדיווח מהווה אירוע שאינו מחייב התאמה בהתאם להוראות IAS 10 "אירועים לאחר תקופת הדיווח".

להלן יפורטו מסלולי הפיצויים הקיימים בגין מלחמת חרבות ברזל ואופן הטיפול החשבונאי בכל אחד מהם:

1. מסלול אדום

מסלול זה קיים בכל עת ומיועד אך ורק לבעלי עסקים המצויים ביישובי ספר בקווי עימות, על פי רשימה סגורה שהוגדרה בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: ה"חוק"). מסלול זה מאפשר לעסקים ביישובי ספר לקבל פיצוי מלא בגין אובדן הכנסה או הפסד שנגרם להם כתוצאה מנזקי מלחמה או פעולות איבה, בכפוף לעמידה בכל הדרישות המפורטות בחוקים, בתקנות ובפסיקה.

חברות אשר עסקיהן מצויים ביישובי ספר ובכוונתן להגיש תביעה במסלול זה, יכירו בפיצוי כהכנסות אחרות/קיזוז מההוצאות הרלוונטיות בדוחותיהן הכספיים לשנת 2023 אם קיים ביטחון סביר שהן מצייתות לכל התנאים לקבלת הפיצוי, לפי האומדן המהימן ביותר לסכום הפיצוי שיתקבל.

יש לשים לב כי היישובים: בני נצרים, ברור חיל, דורות, נווה וצוחר נוספו לרשימה בחוק רק בינואר 2024 ולכן חברות אשר עסקיהן מצויים ביישובים אלה ובכוונתן להגיש תביעה במסלול זה, אינן יכולות להכיר בפיצוי בדוחותיהן הכספיים לשנת 2023 מאחר שנוספו לחוק רק לאחר תום תקופת הדיווח ומדובר באירוע שאינו מחייב התאמה.

2. מסלול ירוק

מסלול זה נחקק במסגרת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (בזק מלחמה ונזק עקיף)(חרבות ברזל)(הוראת שעה), התשפ"ד - 2023, (להלן: "התקנות") ומיועד לבעלי עסקים בטווח של עד 40 ק"מ מרצועת עזה ויישובים נוספים בצפון המוגדרים כ"אזור מיוחד". מסלול זה מציע שלושה מסלולים חלופיים להגשת תביעה לפיצוי: מסלול שכר, מסלול מחזורים ומסלול חקלאות.

התקנות אושרו ביום 15 בנובמבר 2023 רק עבור אוקטובר 2023. בינואר 2024 אישרה ועדת הכספים של הכנסת הארכה לתקנות עד לסוף דצמבר 2023.

חברות אשר עסקיהן נכללים באזור המיוחד ובכוונתן להגיש תביעה באחד מהמסלולים שלעיל, יכירו בפיצוי בדוחותיהן הכספיים לשנת 2023 (אם קיים ביטחון סביר שהן מצייתות לכל התנאים לקבלת הפיצוי), לפי האומדן המהימן ביותר לסכום הפיצוי שיתקבל, רק בגין חודש אוקטובר 2023.

לגבי חודשים נובמבר-דצמבר 2023, מאחר והארכת תוקף התקנות אושרה רק בינואר 2024, מדובר באירוע שאינו מחייב התאמה ואין אפשרות להכיר בפיצוי בגין חודשים אלה בדוחות הכספיים לשנת 2023.

בנוסף, יש לשים לב כי היישובים: אור הגנוז, בר יוחאי, מירון, ספסופה וקדיתה נוספו לרשימה בתקנות רק בינואר 2024 ולכן חברות אשר עסקיהן מצויים ביישובים אלה ובכוונתן להגיש תביעה במסלול זה, אינן יכולות להכיר בפיצוי בדוחותיהן הכספיים לשנת 2023 מאחר שנוספו לחוק רק לאחר תום תקופת הדיווח ומדובר באירוע שאינו מחייב התאמה.

3. מסלול פיצוי הוצאות מזכות

מסלול זה נחקק מכוח חוק התוכנית לסייע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד – 2023 (להלן: "המתווה") ומיועד לעוסקים שמחזור עסקיהם הוא בין 12 אלף ש"ח לבין 400 מיליון ש"ח בשנת 2022. מנגנון פיצוי זה מתאים לבעלי עסקים ברחבי הארץ בלא תלות במקום מושבם של עסקיהם, כאשר הפיצוי משמש להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות והוצאות השכר אם קיימת ירידה במחזור של מעל ל-25% לדיווח חד חודשי או 12.5% לדיווח דו חודשי בחודשים אוקטובר ו/או נובמבר 2023.

המתווה אושר בנובמבר 2023 והיה תקף לאוקטובר ונובמבר, כאשר נקבע בו מלכתחילה שאם תוקפו יוארך גם לדצמבר, אזי הבחינה לגבי הזכאות לפיצוי עבור חודש נובמבר תבוצע בהתבסס על המחזור של נובמבר ודצמבר ביחד. ביום 1 בינואר 2024 האריכה ועדת הכספים של הכנסת את תוקף המתווה גם לדצמבר.

חברות אשר בכוונתן להגיש תביעה לפיצוי במסלול זה, יכירו בפיצוי בדוחותיהן הכספיים לשנת 2023 (אם קיים ביטחון סביר שהן מצייתות לכל התנאים לקבלת

הפיצוי), לפי האומדן המהימן ביותר לסכום הפיצוי שיתקבל רק בגין חודשים אוקטובר ונובמבר 2023, כאשר בחינת הזכאות לגבי נובמבר תבוצע בהתבסס על מחזורי נובמבר ודצמבר ביחד, מאחר שהמנגנון במתווה נקבע מלכתחילה כתלות בהארכת תוקף המתווה גם לדצמבר.

כל חברה נדרשת לבחון את אופן הטיפול בפיצוי לקבל בהתאם למסלול שבכוונתה להגיש בו תביעה ולבסס האם קיים ביטחון סביר שהיא עומדת בתנאים לקבלת הפיצוי בהתאם לאותו מסלול והאם ביכולתה לבצע אומדן מהימן לסכום הפיצוי אותו תהיה זכאית לקבל.

בברכה,

רו"ח גיא טביביאן,

שותף, ראש המחלקה המקצועית
Deloitte

למידע ופרטים נוספים:

רו"ח יוסי אביאן, דירקטור במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085204
רו"ח שמעון זוארץ, דירקטור במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085562
רו"ח דורית קסב, מנהלת בכירה במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-7181811
רו"ח יקרת שבח, מנהלת בכירה במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085461
רו"ח היראלדו דחדל, מנהל במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-7181739
רו"ח מאיה הראל, מנהלת במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 073-3994542

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Israel & Co. is a firm in the Deloitte Global Network. Deloitte Israel Group is a leading professional services firm, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. The firm serves private and publicly traded companies, domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US, European and foreign capital markets.

Deloitte Israel Group - ©2024 Brightman Almagor Zohar & Co. A firm in the Deloitte Global Network.